

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.845/3
VAN 31 JANUARI 2012

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 17 januari 2012 door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot bepaling van de nadere regeling met betrekking tot het Rollend Grondfonds’, heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt tot de oprichting, binnen de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (hierna: VMSW), van een intern financieringsfonds, “Rollend Grondfonds” genoemd, waarin “de financiële stromen voor de verrichtingen in het kader van artikel 33, § 1, derde lid, 6°, van de Vlaamse Wooncode worden geboekt”. Krachtens die bepaling, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2011 houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid en van diverse bepalingen van andere decreten die betrekking hebben op het grond- en pandenbeleid, heeft de VMSW als opdracht grondbeleidsmaatregelen uit te voeren die noodzakelijk worden geacht om in de door de Vlaamse Regering te bepalen gebieden een hoogwaardige woonkwaliteit te behouden of te bevorderen.

Het ontwerp voorziet vooreerst in de mogelijkheid voor de Vlaamse minister bevoegd voor het woonbeleid om de VMSW een rentesubsidie toe te kennen om het Rollend Grondfonds in staat te stellen zijn taken te realiseren. Voorts worden de doelstellingen omschreven die door middel van de oprichting van het fonds worden beoogd, alsmede de criteria voor de aanwending van de middelen ervan, en worden de gebieden vastgesteld waarbinnen de werkmiddelen van het fonds kunnen worden aangewend. Tot slot bevat het ontwerp een overgangsmaatregel.

3. De rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt gezocht in artikel 33, § 1, derde lid, 6°, en vijfde lid, en in artikel 34, § 1, tweede lid, en § 3, eerste lid, 3°/1, van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode (hierna: Vlaamse Wooncode), ingevoegd bij het decreet van 23 december 2011.

3.1. De genoemde bepalingen bieden in ieder geval geen rechtsgrond voor artikel 2, § 1, tweede lid, van het ontwerp. Voor die laatste bepaling dient, onverminderd hetgeen *sub* 3.2 wordt opgemerkt, rechtsgrond te worden gezocht in artikel 38, § 2, van de Vlaamse Wooncode, zoals vervangen bij het decreet van 23 december 2011: het is op grond van die bepaling dat de Vlaamse Regering aan de VMSW subsidies kan verlenen om grondbeleidsmaatregelen uit te voeren en daartoe de voorwaarden vast te stellen, en dus kan voorzien in een rentesubsidie aan de VMSW om de taken van het Rollend Grondfonds te kunnen realiseren.

3.2. Er dient te worden vastgesteld dat in de genoemde bepalingen aan de Vlaamse Regering geen uitdrukkelijke machtiging wordt verleend om een intern financieringsfonds bij de VMSW op te richten. Aangezien het Rollend Grondfonds een middel is om de opdracht van de VMSW te realiseren tot het nemen van de in artikel 33, derde lid, 6°, van de Vlaamse Wooncode bedoelde grondbeleidsmaatregelen, het een louter intern financieringsfonds betreft dat geen rechtspersoonlijkheid bezit, en de decreetgever in begrotingsdecreten¹ is uitgegaan van het bestaan van dat fonds nu de Vlaamse minister bevoegd voor huisvesting erin wordt gemachtigd “de VMSW in staat te stellen verbintenissen aan te gaan in het kader van het rollend grondfonds van de VMSW dat met rentesubsidies wordt gefinancierd”, moet worden aangenomen dat de oprichting van het Rollend Grondfonds kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen), gelezen in samenhang met de artikelen 33, derde lid, 6°, en 38, § 2, van de Vlaamse Wooncode.

ALGEMENE OPMERKING

4. In de artikelen 4 en 5 van het ontwerp wordt een onderscheid gemaakt op het vlak van de voorwaarden en de beoordelingswijze voor de aanwending van de middelen uit het Rollend Grondfonds tussen gemeenten naargelang ze al dan niet behoren tot het Vlabinvest-gebied. In de *bis*-nota aan de leden van de Vlaamse Regering wordt dienaangaande geargumenteed dat, mochten de beperkende voorwaarden ook gelden ten aanzien van de gemeenten die behoren tot het Vlabinvest-gebied, bepaalde projecten niet realiseerbaar zouden zijn, maar daardoor is nog geen afdoende verantwoording geboden voor het gemaakte onderscheid. De stellers van het ontwerp dienen na te gaan of er wel degelijk zulk een verantwoording voorhanden is.

¹ Artikel 12 van het decreet van 23 december 2011 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2011 en artikel 30, § 3, van het decreet van ... houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012. Deze decreten zijn nog niet in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Aanhef

5. Gelet op hetgeen is opgemerkt omtrent de rechtsgrond voor het ontworpen besluit:
- voege men aan de aanhef een lid toe waarin wordt verwezen naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;
 - vervolledige men het huidige eerste lid van de aanhef (dat het tweede lid wordt) met een verwijzing naar artikel 38, § 2, van de Vlaamse Wooncode.

Artikel 3

6. Aangezien het Rollend Grondfonds geen rechtspersoonlijkheid heeft, dient in artikel 3, eerste lid, van het ontwerp te worden geschreven dat de VMSW met middelen uit het Rollend Grondfonds grondbeleidsmaatregelen neemt die noodzakelijk worden geacht om een hoogwaardige woonkwaliteit te behouden of te bevorderen.

7. In de definitie van het begrip “hoogwaardige woonkwaliteit” kan bezwaarlijk worden verwezen naar titel III van de Vlaamse Wooncode nu daarin slechts elementaire of minimale woonkwaliteitsvereisten worden voorzien. Artikel 3, laatste lid, van het ontwerp dient derhalve te worden aangepast.

Artikel 6

8. Luidens artikel 6 van het ontwerp behouden verbintenissen die de VMSW heeft aangegaan voor grondbeleidsmaatregelen die gefinancierd worden met middelen van het Rollend Grondfonds in één of meer gemeenten die niet meer voorkomen op de meest recente lijst die bekendgemaakt is in het Belgisch Staatsblad, bedoeld in artikel 4 van het ontwerp, hun uitwerking tot de eerstvolgende actualisatie van die lijst van gemeenten in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

In de toelichting die is opgenomen in de *bis*-nota aan de Vlaamse Regering wordt evenwel vooropgesteld dat reeds bestaande verbintenissen blijven “uitwerking vinden” tot zolang de betrokken overeenkomst loopt, wat niet geheel spoort met de huidige tekst van artikel 6 van het ontwerp.

Artikel 6 van het ontwerp dient dan ook te worden verduidelijkt in het licht van de bedoeling van de stellers van het ontwerp.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. SMETS,	
	B. SEUTIN,	staatsraden,
	J. VELAERS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer F. VANNESTE, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A.-M. GOOSSENS

P. LEMMENS